

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Videokonverentsid](#) > [Tõendite Kogumine Videokonverentsi Vahendusel](#) Croatia

Tõendite kogumine videokonverentsi vahendusel

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Kas tõendeid on võimalik koguda videokonverentsi teel kas taotleva liikmesriigi kohtu osalemisel või otse asjaomase liikmesriigi kohtu poolt? Kui jah, siis milliseid liikmesriigi menetlusi ja õigusakte kohaldatakse?

Tsiviilkohtumenetluse seaduses (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 ja 155/23; edaspidi „ZPP“) on sätestatud tsiviilasjades tõendite kogumise kaugmeetod. ZPP artikli 115 lõike 3 kohaselt võib kohus määrata, et konkreetsed tõendid kogutakse kaugmeetodil, kasutades selleks asjakohaseid audiovisuaalseid seadmeid ja kaugside tehnoloogilist platvormi. ZPP artikli 115 lõikes 5 on sätestatud, et kohus otsustab konkreetse tõendi kaugmeetodil kogumise üle pärast seda, kui ta on saanud märkusi asja kohta menetluspooltelt ja teistelt menetlusosalistelt, kes peavad osalema kaugmeetodil toimival kohtuistungil.

Kaugistungeid käsitlevates eeskirjades (*Pravilnik o održavanju ročišta na daljinu*) (NN nr 154/22; edaspidi „eeskirjad“) on sätestatud kaugistungite kord ja korraldused konkreetsete tõendite kogumiseks, milleks kasutatakse asjakohaseid audiovisuaalseid seadmeid ja kaugside tehnoloogilisi platvorme. Seejuures võib aga tõendite kogumine videokonverentsi kaudu kohtu osalemisel toimuda alles siis, kui justiitsminister on kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduse muutmise seaduse (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*) (NN nr 80/22) artikli 17 lõikega 3 vastu võtnud otsuse, millega määratakse kindlaks, et iga asjaomane kohus on täitnud kohtuistungij konesalvestuse tehnilised nõuded.

2 Kas on piiranguid isikute ringi suhtes, keda võib videokonverentsi teel küsitleda – näiteks, kas videokonverentsi teel võib küsitleda vaid tunnistajaid või ka eksperte ja menetlusosalisi?

Eeskirjade artikli 5 lõike 1 kohaselt tähendab mõiste „kaugistung“ (*ročište na daljinu*) kohtuistungit, kus menetlusosalised kasutavad kaugside pidamiseks audiovisuaalset seadet ja tehnoloogilist platvormi. Artikli 5 lõike 6 kohaselt tähendab mõiste „menetlusosalised“ (*sudionici postupka*) kohut, menetluspooli, menetluse astujaid, advokaate, õiguslikke esindajaid, tunnistajaid, eksperte ja teisi menetlusega seotud isikuid.

3 Kas on piiranguid tõendite liikide suhtes, mida võib videokonverentsi teel koguda?

Eeskirjade artikli 12 kohaselt võib kohus kaugistungil lisaks tunnistajate ja ekspertide küsitlemisele koguda muid tõendeid, kui tõendite olemus seda võimaldab; sellisel juhul antakse menetluspooltele võimalus esitada oma tähelepanekuid enne istungit või istungil.

4 Kas on piiranguid koha suhtes, kus tuleks isikut videokonverentsi teel küsitleda – st kas küsitlemine peab toimuma kohtus?

Eeskirjade artikli 7 lõikes 1 on sätestatud, et menetlusosalised peavad suhtlema kohtuga ruumist, kus on kaugside tehnoloogiline platvorm ja nad saavad teiste menetlusosalistega suhelda tõrgeteta. Artikli 7 lõikes 2 on sätestatud, et kui kohtuistungile kutsutud menetlusosaline ei saa kaugistungil osaleda, võib ta osaleda istungil kohtuhoones, kuid peab sellest kohut teavitama enne istungi toimumist.

5 Kas videokonverentsi teel peetavaid kohtuistungeid tohib salvestada?

Tsiviilkohtumenetluse seaduse muutmise seaduse (NN nr 80/22) artikli 17 lõike 3 kohaselt võtab justiitsminister vastu otsuse, millega määratakse kindlaks, kas iga asjaomane kohus on täitnud kohtuistungi kõnesalvestuse tehnilised nõuded.

6 Mis keeles peab kohtuistung toimuma: a) kui taotlus esitatakse tõendite kogumise määruse artiklite 12–14 kohaselt ning b) kui toimub tõendite vahetu kogumine tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohaselt?

Menetluspooltel ja teistel menetlusosalistel on õigus kasutada oma keelt, kui nad osalevad kohtuistungitel ja teevad muid menetlustoiminguid suuliselt kohtus. Kui menetlus ei toimu ühe menetluspoole või teiste menetlusosaliste keeles, tõlgitakse kohtuistungil öeldu ja seal tõendina esitatud dokumendid nende keelde.

7 Kui vajatakse tõlke, siis kes vastutab nende leidmise eest ja kus peaks olema tõlkide asukoht, a) kui taotlus esitatakse tõendite kogumise määruse artiklite 12–14 kohaselt ning b) kui toimub tõendite vahetu kogumine tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohaselt?

Menetluspooltele ja teistele menetlusosalistele teatatakse nende õigusest jälgida suulist menetlust kohtus oma keeles tõlgi abiga. Nad võivad loobuda oma õigusest tõlkele, andes teada, et nad oskavad keelt, milles menetlus toimub. Protokollis kantakse märge selle kohta, et neid on nende õigusest teavitatud, ning poolte ja teiste osalejate tehtud avaldused. Tõlget teevad tõlgid. Tõlke kulud kannab asjaomane menetluspool või menetlusosaline.

8 Millist menetlust kohaldatakse kohtuistungi korraldamiseks ja isiku teavitamiseks ülekuulamise aja ja koha kohta, a) kui taotlus esitatakse tõendite kogumise määruse artiklite 12–14 kohaselt ning b) kui toimub tõendite vahetu kogumine tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohaselt? Kui palju aega tuleks mõlema variandi korral kohtuistungi kuupäevast teavitamiseks ette näha, et isik saaks selle toimumisest piisavalt vara teada?

ZPP artikli 114 lõike 2 kohaselt saadab kohus kohtukutse varakult mõlemale menetluspoolele ja kõigile muudele isikutele, kelle kohalviibimist peetakse vajalikuks. Kohtukutse kättetoimetamine menetluspoolele on aluseks kohtuistungi algatamisele ja kohtukutsel on märgitud kohtuistungi koht, ruum ja aeg. Kui kohtukutsega koos ei esitata muid dokumente, nimetatakse kohtukutsel menetluspoolele, vaidluse ese ja kohtuistungil esitatav hagi (ZPP artikli 114 lõike 2).

Kaugistungil korral esitab kohus eeskirjade artikli 6 lõike 2 kohaselt kaugistungil kohtukutsel järgmise teabe:

- kasutatav kaugside tehnoloogiline platvorm;
- kaugside tehnoloogilise platvormi link või teave lingi saatmise aja ja viisi kohta;

- vajaduse korral kaugside tehnoloogilise platvormiga seotud hoiatused, millest tuleks menetlusosalisi teavitada;
- teade menetluspooltele, et kohtuistungis jaoks võib esildisi või dokumente esitada PDF-vormingus;
- telefoninumber või e-posti aadress, mida menetlusosalised võivad kasutada kohtu teavitamiseks tehnilistest raskustest, mis takistavad menetlusosalisel kaugistungiga liitumast.

9 Millised on videokonverentsi kasutamise kulud ja kuidas need tasutakse?

Menetluskulude üle otsustamisel mõistab kohus poolelt välja ainult need kulud, mis olid menetluse läbiviimiseks vajalikud. Vajalike kulude ja nende suuruse üle otsustab kohus, uurides hoolikalt kõiki asjaolusid, võttes eelkõige arvesse eeskirju, mis reguleerivad põhikohtuistungis ettevalmistusmenetlust, mis hõlmab kirjalikke esildisi, ühte ettevalmistavat istungit ja ühte põhikohtuistungit.

Kui menetluspool taotleb tõendite kogumist, on ta kohustatud kohtumääruse alusel tasuma ettemaksuna deposiidisumma, mis on vajalik tõendite kogumisel eeldatavasti tekkivate kulude katmiseks. Kui tõendite kogumist taotlevad mõlemad pooled või selleks annab korralduse kohus *ex officio*, nõuab kohus, et kulude katmiseks tasuvad nõutava deposiidisumma mõlemad pooled võrdses osas. Kui kohus on määranud, et tõendeid kogutakse *ex officio*, võib ta määrata, et deposiidisumma peab tasuma ainult üks pool.

Menetluspool, kes kohtuasja tervikuna kaotab, peab katma vastaspoole ja tema menetluse astuja kulud. Kohtuasja kaotanud poole menetluse astuja peab katma oma tegevusega seoses kantud kulud.

Kui pooled on kohtuasjas osaliselt edukad, määrab kohus kõigepealt kindlaks kummagi poole edukusprotsendi ja seejärel lahutab vähem eduka poole edukusprotsendi edukama poole edukuse protsendist ning määrab seejärel kindlaks edukama poole konkreetset ja kogukulud, mis olid vajalikud menetluse nõuetekohaseks läbiviimiseks, ning seejärel hüvitab sellele poolele selle osa kogukuludest, mis vastab pärast poolte edukusprotsentide arvessevõtmist kohtuasjas ülejäänud protsendile. Kohtuasja edukusprotsenti hinnatakse rahuldatud nõuete alusel, kusjuures arvesse võetakse ka edukust nõuete toetuseks vajalike tõendite esitamisel.

10 Kuidas tagatakse, et otse taotleva kohtu poolt ülekuulatatavat isikut teavitatakse sellest, et ütluste andmine on vabatahtlik?

Tunnistajad saavad kirjaliku kutse, milles on märgitud kutsutava isiku nimi, aeg ja koht, kohtuasi, millega seoses nad on välja kutsutud, ning märges selle kohta, et nad on välja kutsutud tunnistajatena. Kohtukutses teavitatakse tunnistajaid põhjendamatu puudumise tagajärjedest ja nende õigusest kantud kulude hüvitamisele. Kohtunik teavitab tunnistajaid, et nad võivad keelduda ütluste andmisest asjade kohta, mida menetluspool on neile kui poole esindajale usaldanud või mida menetluspool või muu isik on neile pihil tunnistanud, ning asjaolude kohta, mida tunnistaja on teada saanud advokaadina, arstina või mõne muu kutse- või muu tegevuse käigus, kui ta on kohustatud hoidma saladuses seda, mida ta on teada saanud selle kutse- või muu tegevuse käigus. Lisaks võib tunnistaja keelduda vastamast üksikutele küsimustele mõjuvatel põhjustel, eelkõige juhul, kui sellisele küsimusele vastates ähvardaks teda ennast või tema kuni mis tahes astme veresugulast või kuni kolmanda astme hõimlast, sealhulgas tema abikaasat või abikaasa sugulasi kuni teise astmeni – isegi kui abielu on lõppenud – ja tema eestkostjat või eestkostetavat, lapsendajat või last tõsine mainekaotus, oluline varaline kahju või kriminaalvastutus. Üksikkohtunik või koja esimees teatab tunnistajale, et ta võib keelduda esitatud küsimustele vastamast.

11 Millist menetlust kasutatakse ülekuulatatava isiku isikusamasuse kontrollimiseks?

Kohus palub tunnistajal, kelle küsitlemiseks on tehtud ettepanek tõendamismenetluses, esitada kohtule enne kaugküsitlemist koopia või skanni oma isikutunnistusest või muust ülekuulatatava isikut tõendavast dokumendist või teeb tunnistaja isiku kindlaks muul võimalikul viisil (eeskirjade artikli 8 lõige 1). Kaugistungil palub kohus teistel menetlusosalistel esitada nende tuvastamiseks vajalik teave ning teeb vajaduse korral kindlaks nende isiku vastavalt nimetatud artikli asjakohasele lõikele (eeskirjade artikli 8 lõige 2). Kohus määrab kindlaks, millisel viisil tuleb selles artiklis osutatud teave kohtule edastada (eeskirjade artikli 8 lõige 3).

12 Milliseid nõudeid kohaldatakse vande andmise suhtes ja millist teavet vajab taotleval kohus, kui tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohase tõendite vahetu kogumise raames nõutakse vande andmist?

Kohus võib otsustada, et tunnistaja kinnitab esitatud avaldusi vandega või et vande andmine toimub enne tunnistaja ülekuulamist. Vanne antakse suuliselt, öeldes järgmist: „Vannun oma au juures, et olen vastanud kõigile kohtu küsimustele tõeselt ega ole varjanud mulle teadaolevat teavet selle asja kohta.“ Lugemis- ja kirjutamisvõimelised tummad tunnistajad annavad vande, allkirjastades vande teksti, kuid kurdid tunnistajad annavad vande selle teksti lugedes. Kui kurdid või tummad tunnistajad ei oska lugeda ega kirjutada, annavad nad vande tõlgi abiga. Kui tunnistaja kuulatakse uuesti üle, ei anna ta uuesti vannet, vaid talle tuletatakse meelde juba antud vannet. Vannet ei nõuta tunnistajatelt, kes ei ole kohtuistungil ajal täisealised või ei ole võimelised selle tähendusest aru saama.

13 Mida on tehtud selle tagamiseks, et videokonverentsi toimumise asukohas on kontaktisik, kellega taotleval kohus saab suhelda, ja et kohtuistungil päeval on kohal ka isik, kes seab videokonverentsi seadmed töökorras ja tegeleb võimalike tehniliste probleemidega?

Enne kaugistungil kavandamist kontrollib kohus, kas kohtuistungil tehnilised ja muud nõuded on täidetud (eeskirjade artikli 11 lõige 1). Kui pärast kaugistungil kavandamist, kuid enne selle toimumist tehakse kindlaks, et istung ei saa toimuda kavandatud ajal, lükkab kohus kohtuistungil edasi ja kavandab uue kaugmeetodil või kohtuhoones toimuva kohtuistungil, olenevalt kohtuistungil esialgse ärajäämise põhjustest (eeskirjade artikli 11 lõige 2). Sellisel juhul võib istung toimuda kavandatud ajal kohtuhoones, mitte kaugmeetodil, kui juhtumil asjaolud seda võimaldavad (eeskirjade artikli 11 lõige 3). Kui kaugistungil tekivad tehnilised raskused, püüab kohus need lahendada ja kohtuistungil jätkata. Kui kohtuistungil ei ole võimalik jätkata kõigi menetlusosalistega, vaid ainult mõnega neist, ja kui see ei tekita ühele poolele arutelu takistusi, jätkab kohus istungil. Vastasel korral tegutseb kohus kõnealuse artikli lõike 2 kohaselt (eeskirjade artikli 11 lõige 4).

14 Millist lisateavet taotlevalt kohtult nõutakse?

Taotlevalt kohtult ei küsita lisateavet.

■ Viimati uuendatud: 31/10/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.